

amicos firmiter permanere, quae probabitur in adversis, laudabitur in prosperis. In 802 cuius pennis sanitas, in cuius gressibus scalae, quam somniavit Iacob patriarcha, Gen. 28, 12. ascensio ad eum, qui ait: 'In hoc cognoscent omnes, quia mei discipuli estis, si dilectionem habueritis ad invicem'. Ecce signum discipulatus Christi, ecce caelestis regni
5 ianua, ecce vitae nostrae fundamentum et culmen. Sed vix ibi creditur firma^a esse, ubi indicio quolibet non apparet, sive in solatio pauperum, sive in exhortatione ad fratres, qui proximi sunt, sive in scribendo ad longinquos corpore, proximos siquidem spiritu.

Doleo te, frater, doleo ex intimo cordis maerore propter negotia saecularia, quae
10 impediunt quadam^b nubium concretione caritatis radios, qui ex pectoris vestri flamma multos inradiare potuissent, si non caligine occupationum terrenarum^c obscurarentur¹. Tamen vigilet in corde, et foras temporibus oportunis fulgorem exerat, ut luceat omnibus, qui in domo Dei sunt; qui non sint caeci ad videndum, vel surdi ad audiendum. Isai. 42, 18. Quid est tui officium nominis, nisi apertum habere os ad omnes in veritatis testifica-
15 tione, per eum qui ait: 'Aperi os tuum, et ego implebo illud'. 'Noli neglegere gratiam, quae data est tibi', sed, ut magis magisque proficiat, intende. Multae sunt tribula-
tiones iustorum, quia^d inter multos vocatos pauci eliguntur, et quo rariores inven-
untur, eo instantius verbum Dei eis^e praedicare necesse est. Pene omnes quaerunt
20 quae sua sunt, et pauci quae Christi esse videntur. Pastores^f curae turbant saeculares. Qui Deo vacare debuerunt, vagari^g per terras, et milites Christi saeculo militare coguntur, et gladium verbi Dei inter oris claustra, qualibet cogente necessitate, recondunt: quem, heu pro dolor, perpauci possident, quamvis plurimi se promittant eum habere, sed in die certaminis mercennarios se ostendunt, non milites.

His consideratis diligentius, dilectissime pater, te ipsum considera, circumspecte
25 et intende, quis^h sis, vel quo vadas, vel quid dicas in iudicio, in praesentia illius, qui te speculatorem posuit populi sui. Me vero scito saecularibus propemodum exterius negotiis liberatum², sed male interius multis fatigatum occupationibus atqueⁱ inanissimis cogitationum turbis, quae me prohibent puro corde clamare: 'Iesu fili David misere-
rere mei', quae tuis sanctissimis orationibus, frater dilectissime, ut abigantur aliquan-
30 tulum, supplici deprecor obsecratione. Adiuvam laborantem, erige iacentem, porrige manum pietatis fratri pene in salo procellosae cogitationis^k submerso. Nec aestimes haec frustra precari; sed teste Deo dicam, quod satis indigeo de huius temptationis molestia tuae sanctitatis precibus sublevari. Corpus coartare utcumque valeo, sed non cordis vagabundos^l gressus constringere, quia caelestia tantum desiderare debuissim.

35 Terreni pulveris caligine pene oculos cordis excaecatos habeo, nisi ille gratuito pietatis suae munere illud inluminet, ad quem saepius mihi cum propheta clamandum est: 'Quoniam tu inluminas lucernam meam, Domine: Deus meus inlumina tenebras
meas'. Item: 'Inlumina oculos meos, ne umquam obdormiam in morte'. Ex parte
40 video, ubi est requies mea, ubi sitis meae saturitas. Ubi? nisi in eo, ad quem propheta clamavit: 'Sativit anima mea ad Deum vivum: quando veniam et apparebo^m
ante faciem Dei'? Et ad se ipsum conversus in alio dicens loco, quasi huius petitionis responsionem invenisset: 'Haec requies mea in seculum seculi, hic habitabo,
quoniam praelegi eam'. In hanc se exhortans alio versuⁿ inquit: 'Convertere anima
mea in requiem tuam, quia Dominus benefecit tibi^o'. Pro quo benefacto magni muneris

45 253. ^a) fama S 1. ^b) quibusdam S 1. ^c) terrenorum S 1. ^d) qui S 1. ^e) eos S 1. ^f) pastores S 1. ^g) vagare S 1. ^h) qui S 1. ⁱ) antiq: S 1. ^k) cogitationes S 1. ^l) vagabundus S 1. ^m) apparebo S 1. ⁿ) verso S 1. ^o) benefecit mihi S 1.

1) Loquitur de regni negotiis, in quibus Arnoni misso dominico constituto inde ab anno 802. versari necesse erat: cfr. infra p. 411 n. 4. 2) Cf. supra p. 388 n. 1.